

Bede van een' grijsaard.

<https://hdl.handle.net/1874/355714>

13
B E D E

VAN EEN'

G R I J S A A R D.

“Verwerp mij niet in den tijd des
ouderdoms, en verlaat mij niet,
terwijl mijne kracht vergaat.”

Psalm LXXI: 9.

TE ROTTERDAM, BIJ
M. WIJT & ZONEN,
1847.

[86]

INDEX

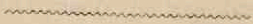
Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or introductory text.

Main body of faint, illegible text, likely the index entries or a list of contents.

BEDE VAN EEN' GRIJSAARD.

*» Verwerp mij niet in den tijd des
ouderdoms, en verlaat mij niet,
terwijl mijne kracht vergaat.»*

Psalm LXXI: 9.

Onder de veelvuldige voordeelen, die wij uit Gods woord trekken, is dit niet een der geringsten, dat wij daarin zooveel aanleiding vinden tot rigting onzer gebeden. De smeekgebeden en verzuchtingen, die wij in den Bijbel vinden, zijn voor onze behoeften gepast en berekend, en drukken op eene krachtige wijze, de wenschen uit, die een vroom gemoed bezig houden. In het bijzonder geldt dit van het boek der Psalmen. Daarin vindt men een' schat van ontboezemingen en uitstortingten des harten, die de christen zich gaarne eigen maakt. Zoodanig is ook de bede, die aan het hoofd van dit

*

blad staat opgeteekend. Het is de verzuchting van eenen ouden van dagen, die gedrukt door den last der jaren en de gebreken aan den gevorderden leeftijd eigen, behoefte gevoelt aan hulp van boven, en voor niets meer beducht is, dan deze kostbare gave te verliezen. Wilt gij u daarvan overtuigen lezers! slaat dan den inhoud van dit gebed gade.

1. Er straalt in deze bede eene erkenning van zwakheds-gevoel door, die doorgaans aan den gevorderden leeftijd eigen is. Het is niet gewoon, en bijkans als eene zeldzame uitzondering op den algemeenen regel aan te merken, zoo men hoogbejaarden aantreft, die nog alle hunne vermogens van geest- en ligchaamskrachten behouden hebben. De gewijde geschiedenis biedt slechts enkele zoodanige voorbeelden aan. Onder die mogen wij inzonderheid mozes tellen, van wien getuigd wordt, toen hij op honderd twintigjarigen ouderdom ontsliep aan des Heeren mond: » zijn oog was niet donker geworden en zijne kracht was niet vergaan" (1). Zoodanig was ook de gelukkige gesteldheid van

(1) Deutern. XXXIV: 7^b.

CALEB, die den Heer met getrouwheid gediend had. Toen JOSUA het veroverde land *Kanaän*, die erve der vaderen verdeelde, sprak deze grijsaard aldus: » nu ziet, ik ben heden vijftientig jaren oud, ik ben nog heden zoo sterk, gelijk als ik was, ten dage doe MOZES mij uitzond, gelijk mijne kracht toen was, alzoo is nu mijne kracht tot den oorlog, en om uit te gaan, en om in te gaan" (1). Dit echter zijn uitzonderingen en zeldzaamheden. De gewone duur van 's menschen leven is zeventig of tachtig jaren. Het uiterste van dit tijdperk en van hetgeen zich nog daarboven verheft, is veelal bezaard met kwalen en ongemakken van allerlei aard. Het gezigt neemt af, het gehoor verzwakt, het geheugen vermindert, de leden verliezen derzelver lenigheid en buigzaamheid. Men gevoelt zich in zijne werkzaamheid belemmerd, is niet zelden aan eene beving onderhevig, en aan andere voorboden van de nabijzijnde sloping der leemen hutte, wier grondslag in het stof is. Soms ook is de ziel zwak, beneveld en tot droefgeestigheid geneigd. Hoe zeer is

(1) Josua XIV : 10^b 11^a.

dan de hulp en den bijstand van God te wenschen, en dringend noodzakelijk ter voorkoming en afwending van dit onheil, of tot leniging onder hetzelfde. De Psalmdichter werd daardoor geleid tot de volgende ontboezeming: » o God! weest niet verre van mij. Mijn God! haast u tot mijner hulpe!» (vs. 12)

2. Het gebed van DAVID wijst ook op de ervaring van Gods hulpe en bijstand, die hij had mogen smaken. De herdenking van Gods weldadigheid en trouwe hulp, gedurende geheel zijn afgelopen leven hem bewezen, ontboezemt hij in dezer voege: » Ja! Gij zijt mijne verwachting, Heer! Gij o Heer! mijn vertrouwen van mijne jeugd af aan. Ik steunde op U van dat ik werd geboren; van de moederschoot af, waart Gij mijn Weldoener; in U was steeds mijn roem! Ik was velen tot een wonder, zoo sterk een toevlugt waart Gij mij. (Daarvoor) zal mijn mond steeds vol zijn van Uwen lof, elken dag van Uwen roem. (1) Het is God, die over hem waakte, toen hij nog

(1) Zie vs. 5 enz.

slechts een zwak en teeder kind was. Het is God, die in zijne jeugd en jongelingsjaren zijne schreden beveiligde, den krachtvollen man tot steun en sterkte was, en nu de grijsigheid daar is, het op Hem gevestigde vertrouwen niet beschamen zal. Het is, als wilde hij zeggen: Gij die mij ter hulpe waart, toen ik mij zelve niet helpen konde, Gij zult mij ook thans niet verlaten, nu ik door de gebreken des ouderdoms zwak en magteloos geworden ben, even als ik in mijne kindschheid was. Zij, die geproefd en gesmaakt hebben dat de Heere goed en goeddoende is, moeten wel vurig haken naar het genot van Zijne gunst en nabijheid. Zij, wier lust en keuze het is, gemeenschap met God te oefenen door het gebed, het lezen en overdenken van Zijn woord, en het gebruik van alle middelen der genade, door Hem voorgeschreven, zij vreezen niets meer dan beroofd te worden van de troostrijke gemeenschap des Heiligen Geestes. De verzuchting van den boetvaardigen koning is de hunne, » verwerp mij niet van uw aangezicht en neem uwen Heiligen Geest niet van mij" (1).

(1) Ps. LI: 13.

3. Bedriegen wij ons niet, dan ligt in de bede van den bejaarden Israëller, ook eenige bewustheid van eigene onwaardigheid opgesloten, waardoor hij erkent, dat God hem naar regt Zijne hulp konde onttrekken. Nederigheid is een sieraad, ja meer dan dat, een eerste vereischte van den christen. Het is eene vrucht des Geestes, die vooral bij bejaarde lieden moet gevonden worden. De langdurige ervaring die zij hebben van het diep bederf des harten, de bewustheid van den moeilijken strijd tusschen vleesch en geest, daarbij het ontelbaar verzuim in de vervulling hunner pligten, de ontrouw, waaraan zij zich, zoo al niet in hun gedrag, ten minste in den grond van hun hart hebben schuldig gemaakt; — ziet daar zoo vele redenen om van schaamte te blozen. Als zij daarop zien, dan durven zij hun aangezicht niet opheffen, dan zeggen zij beschaamd en treurig: » zoo Gij Heere! de ongerechtigheden gadeslaat, wie kan dan bestaan? (1) Gedenk niet der zonden mijner jeugd, noch mijner wanbedrijven; gedenk aan mij, naar Uwe weldadigheid, om Uwer

(1) Psalm CXXX: 3. Psalm XXV: 6, 7.

goedheid wil, ó Heer!" In diep gevoel van onwaardigheid noemen zij zich onnutte dienst-knechten, of vergelijken zich met onvruchtbare boomen, die onnuttelijk de aarde beslaan, en die reeds lang waren uitgehouwen, had de hemelsche Wijngaardenier niet voor hen gebeden: laat hen ook nog dit jaar! Het is voor den christen grijsaard een voorwerp van verbazing en verwondering, dat een zoo zondig schepsel, zoo onwaardig als hij is, zoo lang gespaard wordt. En dit gevoel van geringheid en onwaardigheid doet hem in diepen optmoed betuigen: » Verwerp mij niet in den tijd des ouderdoms, verlaat mij niet, terwijl mijne kracht vergaat!"

4. Inzonderheid voegt het de armen der gemeente tot God met die bede het heen te wenden. Zij hebben gewis behoefte, dat God hen niet verlaat, zij, die welligt alle hunne bloedverwanten of vrienden overleefd hebben, of die verlaten zijn door hen op wier bescherming en hulp zij hunne hoop gesteld hadden. Wel mogen zij met den Psalm-dichter zeggen: » Gij hebt vriend en medgezel verre van mij gedaan; mijne bekenden zijn in duisternis (1).» De vrienden zijner

(1) Ps. LXXXVIII: 19.

jeugd zijn afwezig of overleden, zijne wederhelft is ten grave gedaald, de kinderen, die de steun van zijnen ouderdom schenen te zullen zijn, zijn niet meer, of wat erger is, zij hebben zich verwijderd van hunnen afgeleefden vader of moeder, en behandelen hen met koelheid en minachting. Degenen, die hunne vrienden schenen in dagen van voorspoed en genot, staan nu verre, en zij, die aan hun groote verpligting hebben, houden zich nu vreemd en ondankbaar. In zoodanige omstandigheden krijgt eene bede, als die van DAVID's ouderdom, misschien wel uit den tijd, toen hij door zijnen onwaardigen zoon ontroond en vervolgd werd, dubbel gewigt en beteekenis: »Verwerp mij niet, verlaat mij niet o Heere!» Mijne bloedverwanten en vrienden staan van verre; maar Gij, mijn God, Gij verandert niet in Uwe liefde; degenen, die Gij bemind hebt, zult Gij steeds liefhebben. Al hebben mijn vader en mijne moeder mij verlaten, Gij Heer! zult mij aannemen. Gij zijt mijne hulp geweest, begeef mij niet en verlaat mij niet, o God mijns heils (1).»

(1) Ps. XXVII: 9, 10.

Vraagt men, of de ouden van dagen wel op de verhooring van deze bede mogen hopen? Het woord van God bevat menigvuldige beloften. Ziet daar in zoo vele gronden van gebeds-verhooring: » Die Uwen naam kennen, zullen op U vertrouwen, omdat Gij Heer! niet hebt verlaten de genen, die U zoeken (1).» De Heere verlaat Zijne gunstgenooten niet, daarom zijn ze wel bewaakt. Vreest een zwakgeloovig christen de hulp des Heeren te verliezen, hij denke aan het woord van JESAJA: » Sion zegt: de Heer heeft mij verlaten, en de Heere heeft mij vergeten. Kan ook eene vrouw haren zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over den zoon van haren schoot? Ofschoon dezen vergaten, zoo zal Ik toch u niet vergeten. Zie Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uwe muren zijn steeds voor Mij (2).» Misschien zullen wankelmoedige christenen hierop tegenwerpen. Wij weten wel, dat God niet verandert in Zijne beloften, en Zijne vrienden niet verlaten zal. Maar wij zijn zoo diep bedorven en gedurig tot afdwalen geneigd, dat wij die beloften op ons niet

(1) Ps. IX: 11.

(2) Jes. XLIX: 14.

durven toepassen. Wij moeten vreezen door eigene afkeerigheid, de schuldige oorzaak te zijn dat Hij ons verlaat. Gij, die zoo denkt, u moet ik antwoorden: indien gij aan u zelven waart overgelaten, ja dan ware dit te vreezen. Maar vergunt mij, u de Godsbeloften te herinneren in JEREMIA XXXII: 40 tot des Heeren volk gerigt: » Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeeren, opdat Ik hun weldoe, en Ik zal Mijne vreeze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken.» Het is wel zoo, » indien zijne kinderen Mijne wet verlaten en in Mijne regten niet wandelen. Indien zij Mijne inzettingen ontheiligen en Mijne geboden niet houden, zoo zal Ik hunne overtredingen met de roede bezoeken, en hunne ongerechtigheid met plagen. Maar Mijne goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen, en in Mijne getrouwheid niet feilen (1).» » Als Hij be droefd heeft, zoo zal Hij zich ook ontfermen naar de grootheid Zijner goedertierenheid (2).» En om kort te gaan, verlangt gij eene duidelijke en stellige belofte, eerst meer bepaald

(1) Ps. LXXXIX: 31.

(2) Klaagl. III: 32.

aan JOSUA gegeven, doch daarna gerigt tot allen, die gelooven: » Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten." In het oorspronkelijke vinden wij hier vijf ontkenningen. Overeenkomstig deze moest de vertaling aldus luiden: » Neen! Neen! Ik zal u niet verlaten! Neen, Ik zal u niet begeven!" Deze belofte moge al niet bepaald tot ouden van dagen gerigt zijn. Zij geldt allen, die in droefenis en zorg zich bevinden, want ter opwekking om vergenoegd te zijn met het tegenwoordige, daartoe is het, dat de gewijde Schrijver die woorden herinnert. Dus schreef hij: » uw wandel zij zonder geldgierigheid; en zijt vergenoegd met het tegenwoordige: want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten (1)." » Zoodat" — dit voegt de Apostel er onmiddellijk aan toe: — » zoodat wij vrijmoediglijk durven zeggen: de Heer is mij een helper, en ik zal niet vreezen, wat mij een mensch zal doen!" Hoe kon de Heer immer aan zijne kinderen sterkere gronden van hoop en vertrouwen geven? Wat heeft men te vreezen met zoodanige beloftenissen!

(1) Hebr. XIII: 4, 5.

Het reeds genoemde bevat algemeene beloften en toezeggingen. Verlangt men meer bepaald een woord tot ouden van dagen gerigt. Er is bij den Profeet JESAJA eene belofte, die voor de zoodanigen alle opmerkzaamheid verdient: » tot den ouderdom toe zal Ik dezelfde zijn, ja tot de grijsheid toe zal Ik ulieden dragen; Ik heb het gedaan, en Ik zal u opnemen, en Ik zal dragen en redden.» (1) Het is de Heer, de Allerhoogste; Jehova die is, die was, die wezen zal, welke dit sprak. Hoe veel kracht zet dit bij aan die belofte en de nadrukkelijke herhaling *Ik*, om de majesteit en groote kracht te doen kennen van Hem, die dit beloofde en bevestigde. *Ik zal dezelfde zijn. Ik heb het gedaan, en Ik zal u opnemen en dragen!* Dat zegt de Schepper tot het schepsel. Hij, die weet, wat maaksel wij zijn, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn. Hij, die ons geformeerd heeft. Wiens handen-werk wij zijn, — en zijn wij ware christenen, nieuwe schepselen in Christus, dan mogen wij in eene dubbele beteekenis, zijn maaksel heeten geschapen in Jezus Christus tot goede wer-

(1) Jesaja XLVI: 4.

ken. Laat dan geene angstige vrees bij u post vatten. De Heer, die u geformeerd heeft, Die de hemelen heeft uitgebreid, en de aarde gegrondvest: de Eeuwige en Almagtige zal voor u zorgen. Wat u ook wedervaart, wat u ook drukt of dreigt, zoekt in God uw steun en toevlugt. Hij is al uw vertrouwen en hoop waardig, magtig meer dan overvloediglijk te doen, boven al wat wij denken of bidden! Hij wil uw licht in duisternis, uwe kracht in zwakheid zijn, de rotssteen van uw vertrouwen en uw deel in eeuwigheid om Jezus wil!

Gelukkig dan de mensch, die in ootmoed en opregtheid tot God nadert, met die bede van den ouden Israëller op de lippen en in het hart. Gelukkig, die bij het afnemen zijner krachten, zich niet behoeft te schamen over derzelver besteding, maar, bij de belijdenis van menig gebrek en tekortkoming toch ook zichzelf het getuigenis geven kan: »Ik heb, dank zij Gods genade, voor Zijn aangezicht in waarheid en met een volkomen hart gewandeld en gedaan wat goed is in Zijne oogen" (1). Hij zal ook de gunst en

(1) Jesaia XXXVIII: 3.

weldadigheid van God met dankzegging herdenken, en bij de erkenning van eigene onwaardigheid, vol vertrouwen en met vrijmoedigheid opzien tot God zijnen Vader in den hemel, in Wien hij eenen vriend heeft, die de zijnen nooit begeeft. De zoodanige heeft niets te vreezen en alles te hopen. Hij heeft voor zich de belofte van den Onwankelbaren en Getrouwen, Wiens woord zeker is. Met het oog daar op, kan hij roemen in de overtuiging des geloofs: » de Heer is bij mij, wat zal een mensch mij doen? de Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken! al ging ik ook door een dal van schaduwe des doods, ik zou geen kwaad vreezen, want Hij is met mij" (1). Mocht maar de bede van DAVID, die van alle bejaarde lieden zijn. Doch zouden er niet velen zijn, wier hart hen veroordeeld, die geen lust hebben in de kennis en dienst van God. Wij beklagen die ongelukkigen. Al zijn ze ook rijk naar de wereld, zij missen het hoogste goed. Welk een aandoenlijk schouwspel levert het op, eenen bejaarden man of eene bejaarde vrouw te

(1) Ps. LVI: 12. Ps. XXIII: 1, 4.

zien, gebukt onder de lasten en smarten van den gevorderden leeftijd, ja als op den rand van het graf, zonder hoop voor de eeuwigheid! O mogten de zoodanigen het gevaar van hunnen toestand inzien, gevoelen, en niet uitstellen om vrede met God te zoeken, door Christus die onze vrede is. Niemand zegge het is nu te laat. Dat is het nooit, zoo lang als het Heden genaamd wordt. Gij leeft immers nog onder de bediening van het Evangelie der verzoening. Het is nog de welaangename tijd, de dag der zaligheid. Doch geen uitstel langer. Het is voor u reeds de elfde ure. Ziet toe, dat gij niet verhard wordt door de verleiding der zonde. Vliedt tot Christus, die u verlossen kan en verlossen wil van den toekomstenden toorn. Buiten Hem is geene redding of leven. Hij is de Heiland en niemand meer! . . . Gaat in zijnen naam tot den God van alle genade, met deze of soortgelijke verzuchting:

» O Heere, God! ik buig mij in diepen ootmoed voor u neder, en roep U aan met de woorden, die Gij mij geleerd hebt:

» Verwerp mij niet in den tijd des ouderdoms, en verlaat mij niet, terwijl mijne kracht vergaat!» Zwak naar ligchaam en geest heb ik dringende behoefte aan Uwe hulp. Die hulp hebt Gij mij dikwerf verleend, gedurende mijn afgeloopen leven. Nu, daar mijne krachten wijken, en het leven voor mij zijne aantrekkelijkheid verloren heeft, wees gij nu de kracht van mijne kracht. Doe Uw vriendelijk aanschijn over mij lichten, ook als ik de donkere doodsvallei zal intreden. Met U verzoend door Jezus dood en door Zijn' Geest geheiligd, ga ik de toekomst tegen. Moge die Goddelijke Heiland steeds mijne gerechtigheid en sterkte zijn! Dank zij U o God mijnes heils voor de heerlijke beloften uwer liefde! Gij hebt verklaard dat Gij de uwen niet verlaten zult, en dat zij niet zullen beschaamd worden, die op U hunne hope bouwen in Christus Jezus! Heer! vermeerder mijn geloof, opdat ik vol vertrouwen, en niet geschokt of twijfelmoedig, in eenvoudigheid en met eenen kinderlijken zin betuigen mag: God is mijn hulp! Zoo God voor mij is, wie zal tegen mij zijn? Niets kan mij schei-

den van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heer! Dat zij zoo! Amen!"

Verwerp mij niet in hooger jaren:
Laat, bij den ouderdom,
Dien 'k in Uw gunst beklom,
Uw voorzorg over mij niet varen;
Laat, met de kracht van 't leven,
Uw hulp mij niet begeven.

Psalm LXXI: 6.

A 2431834

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. Wijt & Zoon
zijn verkrijgbaar de volgende Kleine Stukjes:

	Cents.		Cents.
1. Levensgeschiedenis van Peter Lohbeck	15	40. Eenige bijzonderheden uit het leven van Morrison . . .	15
2. De welbestede Stuiver	10	41. Lydia S.	07½
3. De Wever uit Welsh	07½	42. Hugo Bouren	07½
4. De kleine Bewoner van het Auvergnésche Gebergte	10	43. De Christelijke viering van den Zondag	05
5. Arme Sara	07½	44. Henry Obookiah, inboorling der Sandwichs-eilanden	10
6. De jonge Huthewoonster	22½	45. De Zendingen in Groenland	15
7. Opwekking te Elberfeld	05	46. Het bezoek bij een kranke	15
8. De Iersche Boer	10	47. Twee Brieven van een' Leeraar in Zuid-Afrika	15
9. Elisabeth Cunningham	20	48. Polycarpus	10
10. Geschiedenis van John Robens, de Matroos	10	49. Als God werkt, wie zal dan keeren?	15
11. Uitbreiding van de Parabel	10	50. De Soldaten-dochter	10
12. Het Leven van Kolonel Jacob Gardiner	17½	51. Het gelukkige Sterfbed	10
13. De Stroopers-dochter	10	52. De weg en het middel	15
14. De Bode met goede tijding	15	53. De Gast zonder Bruiloftskl.	07
15. Jansje Allan	16	54. Treffend voorbeeld	07
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid	07	55. Levensschets van Blumhardt	15
17. Levensber. van Amelia Gale	10	56. Hadara, een jong Abyssiniër	0½
18. Sara Hill, de leerling van de Zondagschool	15	57. De Oude Geneesheer	10½
19. De Geschied. van Mary Smith	12½	58. Roepstem des Heeren	15
20. De Dorps-predikant	10	59. Anna Welsh	07½
21. De waarheid en uitwarselen van het Evangelie	10	60. Eerste zending te St Thomas	15½
22. Kracht des geloofs, bij trefende beproeving	19	61. Thirza, of de aantrekkingskracht van het Kruis	20
23. Herman de Houthakker	12½	62. Merkwaardig voorbeeld van vroege Godsvrucht	07½
24. Laatste uren v. John Cowper	10	63. De Russische Kleermaker	07½
25. Het einde van den tijd	10	64. Eenige kenmerken van een kind Gods	07½
26. Wat God bewaart, is wel bewaard	15	65. Overtuiging verwaarloosd	12½
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?	10	66. Een woordsan jonge Moeders	07½
28. De Weerhaan van het Kasteel	12½	67. De onbekende Zending	0½
29. Eben-Haëzer in Latsko	10	68. Het leven en sterven van Mevrouw Rumpff	10
30. Eenige berigten van Indiansche Bekeerlingen	10	69. Opmerkelijke leiding Gods	07½
31. De Christen-feesten	05	70. Een nieuw Traktatje	10
32. Verhaal van twee reizende Predikers	07½	71. De vrome Landman	07½
33. De Tijd en de Eeuwigheid	10	72. Ernstige gedachten over de Eeuwigheid	07½
34. Kort en heilz. Berigten aan allen	10	73. Maria	10
35. Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden	07½	74. William	07½
36. Een Beroep op het hart	12½	75. De bejaarde Christen in het Gasthuis	05
37. Trekken uit het leven eens Landmans in den Elzas	10	76. Lord Teignmouth	10
38. Sterfgevallen van zeven bekeerde Heidenen	10	77. Leven van Schwartz	08
39. Levensloop van C. L. Töpfer	07½	78. Wie zoekt die vindt	05
		79. Levensb. van een' Soldaat	05
		80. Pacalsdorp	07½
		81. Onnoodige zorgen	0½
		82. Zachéus	08